

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczerców za rok 2015

Zamawiający:

Gmina Szczerców
Urząd Gminy w Szczercowie
ul. Pułaskiego 8
97-420 Szczerców

Wykonawca:

Green Key Joanna Masiota-Tomaszewska
ul. Nowy Świat 10a/15
60-583 Poznań
www.greenkey.pl

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczerców za rok 2015

Właściciel firmy:

mgr Joanna Masiota-Tomaszewska

Autorzy opracowania:

mgr Andrzej Karkowski
mgr Wojciech Pająk
mgr Joanna Walkowiak – Kierownik Zespołu Projektowego

Kwiecień, 2016 r.

SPIS TREŚCI

I.	WSTĘP.....	5
II.	USTAWOWE ZADANIA SAMORZĄDÓW W NOWYM SYSTEMIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	5
III.	NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY WPROWADZONE W USTAWIE O UTRZYMANIU CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINACH	7
3.1.	Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 87)	7
3.2.	Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2015 r., poz. 1793).....	10
3.3.	Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2016 r., poz. 250).....	10
IV.	SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY SZCZERCÓW – NAJWAŻNIEJSZE ELEMENTY	11
V.	ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI – ELEMENTY OBLIGATORYJNE ZAWARTE W ART. 9TB	12
5.1.	Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania	12
5.2.	Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	15
5.3.	Liczba mieszkańców Gminy Szczerców	17
5.4.	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania o których mowa w art. 6 ust. 6-12.....	17
5.5.	Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy	18
5.6.	Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z uwzględnieniem pozostałych frakcji odpadów komunalnych.....	18
VI.	UCHWAŁY RADY GMINY REGULUJĄCE NOWY SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI	24
VII.	PRZETARG NA ODBIERANIE I ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH Z TERENU GMINY SZCZERCÓW	25
VIII.	PROWADZENIE REJESTRU DZIAŁALNOŚCI REGULOWANEJ W ZAKRESIE ODBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH OD WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI	26
IX.	ORGANIZACJA PUNKTU SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH (PSZOK) NA TERENIE GMINY SZCZERCÓW	27
X.	PROWADZENIE DZIAŁAŃ INFORMACYJNYCH I EDUKACYJNYCH.....	28
XI.	SPORZĄDZANIE ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI	30
XII.	OSIĄGNIĘTE PRZEZ GMINĘ SZCZERCÓW POZIOMY EKOLOGICZNE W 2015 R. – ROCZNE SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	30
12.1.	Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	31
12.2.	Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	35

12.3. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych	40
XII. PODSUMOWANIE	41
SPIS TABEL	43
SPIS RYCIN	43
SPIS WYKRESÓW	43

I. WSTĘP

Niniejszy dokument stanowi analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczerców za 2015 r., sporządzoną w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Analizę sporządzono na podstawie art. 9 tb ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250).

Na podstawie sprawozdań złożonych przez podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi obejmującą w szczególności:

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.
2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.
4. Liczbę mieszkańców.
5. Liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6–12.
6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.
7. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządza się w terminie do dnia 30 kwietnia za poprzedni rok kalendarzowy. Analiza podlega publicznemu udostępnieniu na stronie podmiotowej biuletynu informacji publicznej urzędu gminy.

II. USTAWOWE ZADANIA SAMORZĄDÓW W NOWYM SYSTEMIE GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Według ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2016 r. poz. 250) samorządy są zobowiązane do następujących zadań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi:

1. Tworzenie warunków do wykonywania prac związanych z utrzymaniem czystości i porządku na terenie gminy lub zapewnianie wykonania tych prac przez tworzenie odpowiednich jednostek organizacyjnych;
2. Zapewnianie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych;

3. Objęcie wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi;
4. Nadzorowanie gospodarowaniem odpadami komunalnymi, w tym realizacji zadań powierzonych podmiotom odbierającym odpady komunalne od właścicieli nieruchomości;
5. Ustanawianie selektywnego zbierania odpadów komunalnych obejmujące co najmniej następujące frakcje odpadów: papieru, metalu, tworzywa sztucznego, szkła i opakowań wielomateriałowych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w tym odpadów opakowaniowych ulegających biodegradacji;
6. Tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy;
7. Zapewnianie osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
8. Prowadzenie działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
9. Udostępnianie na stronie internetowej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacji o:
 - a) podmiotach odbierających odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy, zawierające firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
 - b) miejscach zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu danej gminy zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania,
 - c) osiągniętych przez gminę oraz podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, które nie działają na podstawie umowy, o której mowa w art. 6f ust. 1, i nie świadczą takiej usługi w trybie zamówienia z wolnej ręki, o którym mowa w art. 6f ust. 2, w danym roku kalendarzowym wymaganych poziomach recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
 - d) punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych, zawierające – firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, – adresy punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie danej gminy, wraz ze wskazaniem godzin przyjmowania odpadów,
 - e) zbierających zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych;
10. Dokonanie corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi;
11. Zapobieganie zanieczyszczaniu ulic, placów i terenów otwartych, w szczególności przez: zbieranie i pozbywanie się, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 4, błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń uprzątniętych z chodników przez właścicieli

nieruchomości oraz odpadów zgromadzonych w przeznaczonych do tego celu pojemnikach ustawionych na chodniku;

12. Utrzymywanie czystości i porządku na przystankach komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest gmina oraz które są położone na jej obszarze przy drogach publicznych bez względu na kategorię tych dróg;

III. NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY WPROWADZONE W USTAWIE O UTRZYMANIU CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINACH

3.1. Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r., poz. 87)

Z dniem 1 lutego 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 87). Najważniejsze zmiany wprowadzone tym aktem prawnym obejmują sprawy naliczania i egzekwowanie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi:

1. Rada gminy ustala stawki opłat w wysokości nie wyższej niż maksymalne stawki opłat, które za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny wynoszą za miesiąc:
 - a) w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 1 – 2 % przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem – za mieszkańca;
 - b) w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 2 – 0,7 % przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem – za m³ zużytej wody;
 - c) w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 1 pkt 3 – 0,08 % przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem – za m² powierzchni lokalu mieszkalnego;
 - d) w przypadku metody, o której mowa w art. 6j ust. 2 – 5,6 % przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem – za gospodarstwo domowe.
2. Rada gminy, w drodze uchwały, może zwolnić w całości lub w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w części dotyczącej gospodarstw domowych, w których dochód nie przekracza kwoty uprawniającej do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, o której mowa w art. 8 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, ze zm.);
3. W przypadku nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku, rada gminy uchwała ryczałtową stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od domku letniskowego lub od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno - wypoczynkowe;

4. W przypadku, gdy w danym miesiącu na danej nieruchomości mieszkaniec zamieszkuje przez część miesiąca, opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w miesiącu, w którym nastąpiła zmiana, uiszcza się w gminie, w której dotychczas zamieszkiwał, a w nowym miejscu zamieszkania – począwszy od miesiąca następnego, po którym nastąpiła zmiana;
 5. W przypadku nieruchomości, o której mowa w art. 6c ust. 2, opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników z odpadami komunalnymi powstającymi na danej nieruchomości oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2.
 6. W przypadku prowadzenia w części lokalu mieszkalnego obsługi biurowej działalności gospodarczej opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi uiszcza się w ramach opłaty dotyczącej nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1.;
 7. W przypadku uchwalenia nowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wójt, burmistrz lub prezydent gminy zawiadamia właściciela nieruchomości o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyliczonej jako iloczyn nowej stawki opłaty i danych podanych w deklaracji. W takim przypadku właściciel nieruchomości nie jest obowiązany do złożenia nowej deklaracji i uiszcza opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości podanej w zawiadomieniu;
 8. Kwota opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie podlega zaokrągleniu;
 9. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu, które obejmują m. in. edukację ekologiczną w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi;
 10. Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach;
 11. Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.
 12. Właściwy organ gminy, do której nie stosuje się art. 19 § 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, może wykonywać zadania z zakresu egzekucji administracyjnej należności pieniężnych z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na podstawie porozumienia z naczelnikiem urzędu skarbowego. Porozumienie nie może dotyczyć prowadzenia egzekucji należności pieniężnych z nieruchomości.
- Inne ważne zmiany wprowadzone ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. dotyczą następujących zagadnień:
1. W uchwale w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych (...), dopuszcza się ograniczenie ilości odpadów zielonych, zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od

- właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
2. Dopuszcza się zróżnicowanie częstotliwości odbierania odpadów w szczególności w zależności od ilości wytwarzanych odpadów i ich rodzajów, z tym że w okresie od kwietnia do października częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne nie może być rzadsza niż raz na tydzień z budynków wielolokalowych i nie rzadsza niż raz na dwa tygodnie z zabudowy jednorodzinnej; w przypadku gmin wiejskich oraz części wiejskiej gmin miejsko-wiejskich częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne może być rzadsza.
 3. Uchwała w sprawie szczegółowego (...), określa także tryb i sposób zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych.
 4. Podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest obowiązany do sporządzania półrocznych sprawozdań. Sprawozdanie jest przekazywane wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi gminy w terminie do końca miesiąca następującego po upływie półrocza, którego dotyczy.
 5. Podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, z wyłączeniem gminy, jest obowiązany do sporządzania rocznych sprawozdań. Sprawozdanie jest przekazywane wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi gminy w terminie do 31 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy. Sprawozdanie zawiera informacje o masie:
 - a) poszczególnych rodzajów zebranych odpadów komunalnych, w tym o odpadach ulegających biodegradacji, oraz sposobie ich zagospodarowania, wraz ze wskazaniem instalacji, do których zostały przekazane zebrane odpady komunalne;
 - b) pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania powstałych z zebranych przez podmiot odpadów komunalnych;
 - c) odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanych do ponownego użycia i do recyklingu, powstałych z zebranych przez podmiot odpadów komunalnych;
 - d) odpadów budowlanych i rozbiórkowych będących odpadami komunalnymi przygotowanych do ponownego użycia, poddanych recyklingowi i innym procesom odzysku powstałych z zebranych przez podmiot odpadów komunalnych.
 6. Prowadzący regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalację przewidzianą do zastępczej obsługi regionu jest obowiązany przekazać przedsiębiorcy odbierającemu odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub gminie, z którymi ma zawarte umowy, informację o odpadach, przekazanych mu przez tego przedsiębiorcę lub gminę, które poddał procesowi przygotowania do ponownego użycia, recyklingu lub przekazał w tym celu innemu posiadaczowi odpadów. Informacja o odpadach pochodzących z odpadów komunalnych z terenu danej gminy zawiera dane o:
 - a) rodzajach i masie odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia lub przekazanych w tym celu innemu posiadaczowi odpadów wraz ze wskazaniem procesu odzysku, któremu został poddany odpad;

- b) rodzajach i masie odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne przygotowanych do ponownego użycia, poddanych recyklingowi oraz poddanych innym formom odzysku lub przekazanych w tym celu innemu posiadaczowi odpadów wraz ze wskazaniem procesu odzysku, któremu został poddany odpad;
- c) masie wytworzonych i poddanych składowaniu pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych.

Prowadzący regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych oraz instalację przewidzianą do zastępczej obsługi regionu przekazuje informację o odpadach gminie raz w roku – w terminie do dnia 15 stycznia za poprzedni rok kalendarzowy.

3.2. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2015 r., poz. 1793)

Z dniem 1 stycznia 2016 r. weszła w życie ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach o (Dz. U. z 2015 r., poz. 1793).

Ustawa określiła, że rada gminy, w drodze uchwały, może zwolnić w całości lub w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, w części dotyczącej gospodarstw domowych, w których dochód nie przekracza kwoty uprawniającej do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, o której mowa w art. 8 ust. 1 lub 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 163, z późn. zm.), lub rodziny wielodzietne, o których mowa w ustawie z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2014 r., poz. 1863).

3.3. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2016 r., poz. 250)

W dniu 29 lutego 2016 r. opublikowane zostało Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 lutego 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2016 r., poz. 250).

Opublikowany jednolity tekst ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach uwzględnia zmiany wprowadzone:

- 1) Ustawą z dnia 28 listopada 2014 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. poz. 87),
- 2) Ustawą z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 122),
- 3) Ustawą z dnia 25 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o samorządzie gminnym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1045),
- 4) Ustawą z dnia 10 lipca 2015 r. o administracji podatkowej (Dz. U. poz. 1269 i 2184),

- 5) Ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. poz. 1688),
- 6) Ustawą z dnia 11 września 2015 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. poz. 1793)

Obwieszczenie uwzględnia również zmiany wynikające z przepisów ogłoszonych przed dniem 2 lutego 2016 r.

Ogłoszenie tekstu jednolitego nie powoduje zmiany treści normatywnej ustawy.

IV. SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY SZCZERCÓW – NAJWAŻNIEJSZE ELEMENTY

Nowy system gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczerców funkcjonuje od 1 lipca 2013 r. zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2016 r. poz. 250).

Władze Gminy zdecydowały, iż nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi na obszarze analizowanej jednostki obejmował będzie również nieruchomości niezamieszkałe, a więc takie, na terenie których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne (czyli na terenie, których prowadzona jest działalność gospodarcza).

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości zamieszkałych naliczana jest na podstawie liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość. W przypadku gdy na terenie nieruchomości prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów wówczas ponoszona opłata jest znacznie niższa niż w przypadku braku selektywnej zbiórki.

Na terenie jednostki wprowadzono następujące zasady dotyczące selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych:

- w pojemniku żółtym gromadzone są surowce suche czyli: opakowania z tworzyw sztucznych, metalu, papieru i tektury, butelki typu PET, butelki po chemii gospodarczej, folię opakowaniową, opakowania tetra-pak, gazety, kartony, puszki, folię aluminiową, złom;
- w pojemniku pomarańczowym gromadzone jest szkło opakowaniowe czyli wszelkie opakowania ze szkła bezbarwnego i kolorowego takie jak butelki, słoiki, flakony,
- odpady pozostałe po segregacji należy umieszczać w pojemniku zielonym,
- zużyte baterie i akumulatory małogabarytowe należy umieszczać w dostarczonych specjalnych pojemnikach, które należy wystawić razem z pojemnikiem na szkło w dniu zbiórki szkła.

Na terenie gminy w miejscowości Kolonia Szczercowska utworzony został Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych (GPZOSiW) do którego mieszkańcy gminy w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dostarczać mogą komunalne odpady problemowe takie jak: meble, odpady budowlane, chemikalia, zużyte opony, popiół czy zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Szczegółowe informacje i analiza poszczególnych elementów tworzących system gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczerców przedstawiona została w kolejnych rozdziałach niniejszego dokumentu.

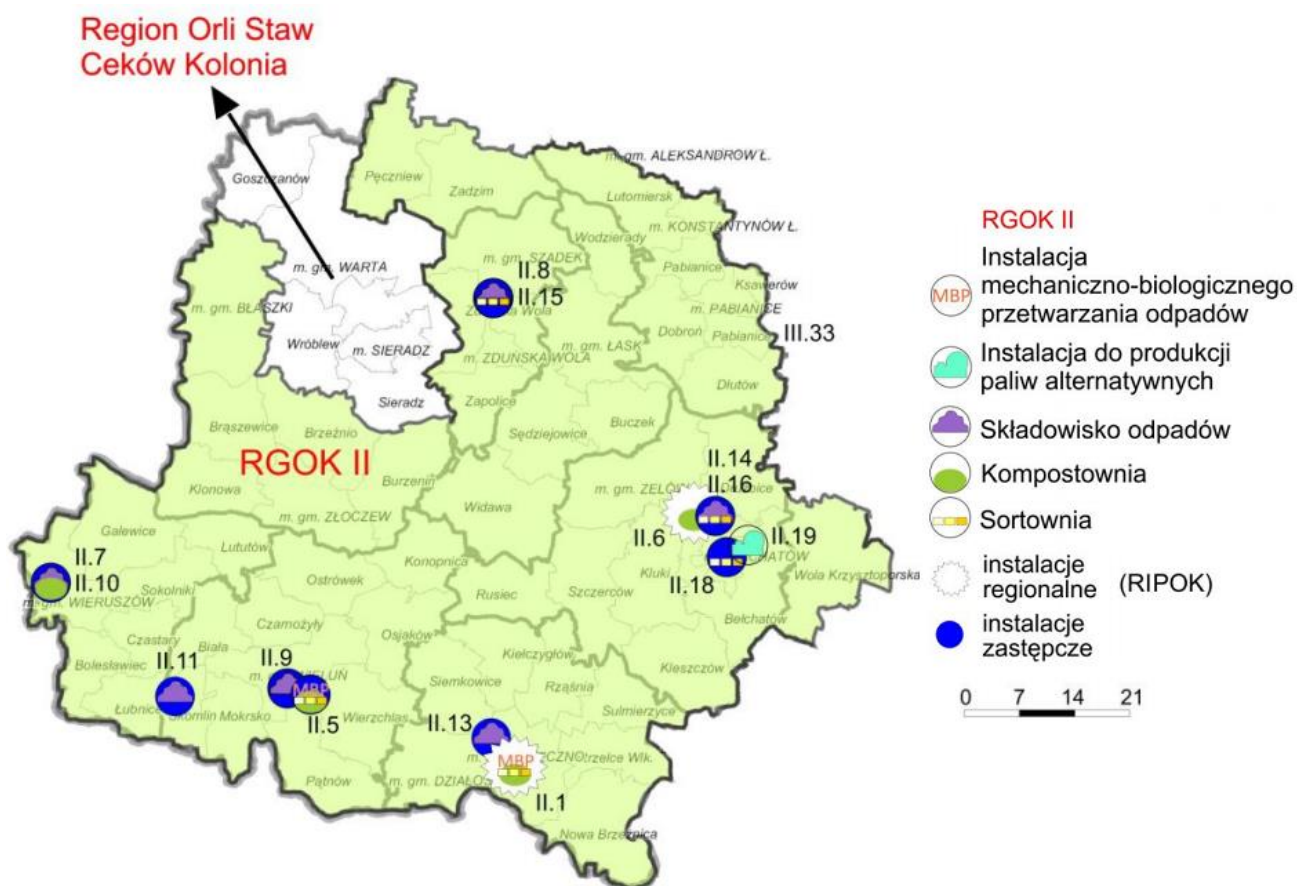
V. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI – ELEMENTY OBLIGATORYJNE ZAWARTE W ART. 9TB

5.1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Regionem gospodarki odpadami komunalnymi jest określony w wojewódzkim planie gospodarki odpadami, obszar liczący co najmniej 150 000 mieszkańców. Regionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych jest zakład zagospodarowania odpadów o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez co najmniej 120 000 mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii oraz zapewniający termiczne przekształcanie odpadów lub:

- a) mechaniczno - biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,
- b) przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniającego wymagania określone w przepisach odrębnych,
- c) składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Gmina Szczerców wchodzi w skład II Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi województwa łódzkiego. Zasięg terytorialny regionu oraz rozmieszczenie instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych przedstawiono na kolejnej rycinie.

Ryc. 1. II Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2012

Według ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wszystkie odebrane z terenu gminy zmieszane odpady komunalne, odpady zielone oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczone do składowania mają być zagospodarowywane w RIPOK-ach wyznaczonych dla regionu, w którym znajduje się dana gmina.

W kolejnej tabeli zgodnie z Uchwałą Nr XIII/150/15 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 lipca 2015 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVI/482/12 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami województwa łódzkiego 2012, zmienionej uchwałą nr XXXV/687/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 kwietnia 2013 roku, uchwałą nr XXXVIII/726/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 czerwca 2013 roku, uchwałą nr XLI/765/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 29 października 2013 roku, uchwałą nr XLV/834/14 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 31 marca 2014 roku oraz uchwałą nr XLIX/880/14 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 24 czerwca 2014 roku, przedstawiono funkcjonujące regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych funkcjonujące na terenie II regionu gospodarki odpadami.

Tabela 1. Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w II regionie gospodarki odpadami komunalnymi województwa łódzkiego

Rodzaj regionalnej instalacji (RIPOK)	Funkcjonujące RIPOK	Instalacje przewidziane do zastępczej obsługi regionów	
		w przypadku gdy RIPOK uległa awarii lub nie może przyjmować odpadów z innych przyczyn	do czasu uruchomienia RIPOK
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielenia ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku	Dylów A, gm. Pajęczno	Wola Kruszyńska, gm. Bełchatów	nie wyznacza się bo istnieje RIPOK
		Bełchatów, ul. Przemysłowa 14 i 16	
		Mostki, gm. Zduńska Wola	
		Ruda, gm. Wieluń	
Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzania z nich produktów o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniającego wymagania określone w przepisach odrębnych lub materiału po procesie kompostowania lub fermentacji dopuszczonego do odzysku w procesie R 10 spełniającego wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy o odpadach	Wola Kruszyńska, gm. Bełchatów	Dylów A, gm. Pajęczno	nie wyznacza się bo istnieje RIPOK
		Teklinów, gm. Wieruszów	
		Ruda, gm. Wieluń	
Instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów	brak	nie wyznacza się bo nie istnieje RIPOK	Dylów A, gm. Pajęczno
			Wola Kruszyńska, gm. Bełchatów
			Mostki, gm. Zduńska Wola
			Maręże, gm. Skomlin
			Teklinów, gm. Wieruszów
			Ruda, gm. Wieluń

Źródło: Uchwała Nr XIII/150/15 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 15 lipca 2015 r.

W kolejnej tabeli przedstawiono założone moce przerobowe dla planowanych i funkcjonujących regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych.

Tabela 2. Założone moce przerobowe dla RIPOK w II regionie gospodarki odpadami

Rodzaj instalacji	Minimalna moc przerobowa RIPOK w regionie II dla 120 000 mieszkańców	Moc przerobowa RIPOK potrzebna dla całego regionu II	Docelowa moc przerobowa RIPOK (istniejące + planowane RIPOK)	Zabezpieczenie w moce przerobowe regionu II
MBP - część mechaniczna	38 000 Mg/rok	191 400 Mg/rok	270 000 Mg/rok	+ 78 600 Mg/rok

Rodzaj instalacji	Minimalna moc przerobowa RIPOK w regionie II dla 120 000 mieszkańców	Moc przerobowa RIPOK potrzebna dla całego regionu II	Docelowa moc przerobowa RIPOK (istniejące + planowane RIPOK)	Zabezpieczenie w moce przerobowej regionu II
MBP - część biologiczna	19 000 Mg/rok	95 700 Mg/rok	115 000 Mg/rok	+ 19 300 Mg/rok
Kompostownia selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów	1 200 Mg/rok	6 000 Mg/rok	2 500 Mg/rok	- 3 500 Mg/rok
Pojemność składowiska odpadów	238 000 m ³	1 200 000 m ³	1 650 000 m ³	+450 000 m ³

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami Województwa Łódzkiego 2012

Z powyższego zestawienia wynika, że łączne moce przerobowe RIPOK (planowane i istniejące) dla Regionu II będą wystarczające dla mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów i pojemności dla regionalnych składowisk odpadów do składowania odpadów powstających w procesie MBP oraz pozostałości z sortowania – instalacje te będą się wzajemnie uzupełniać. Będzie brakowało kompostowni selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów, które należy wybudować w tym regionie.

5.2. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych

Koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi powinny zostać pokryte z opłaty pobieranej od właścicieli nieruchomości. Przepisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprawdzie nie przewidują możliwości dotowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi przez gminę, ale równocześnie nie zabraniają gminie dotowania systemu, jeśli ma na to środki.

Idealną sytuacją byłoby gdyby wpływy z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi pokryły koszty funkcjonowania gminnego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi (samofinansowanie się systemu) bez konieczności dotowania go przez gminę. Jednakże znaczna liczba samorządów gminnych w kraju dodatkowo dopłaca do niego. Należy zaznaczyć, iż samorządy nie mogą przeznaczać środków zebranych w ramach opłaty „śmieciowej” na inne cele niż związane z funkcjonowaniem gminnej gospodarki odpadami komunalnymi.

Według art. 6 ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- obsługi administracyjnej tego systemu;
- edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina może także pokryć koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania w rozumieniu ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, mogą być wykorzystane także na wyposażenie, zgodnie z regulaminem, nieruchomości przeznaczonych do celów publicznych w pojemniki przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym.

W okresie od 01.07.2014 do 30.06.2015 r. odbiorem i zagospodarowaniem odpadów z obszaru gminy zajmował się wykonawca EKO-REGION Sp. z o.o. zamówienia publicznego ogłoszonego w dniu 06.06.2014 r. Koszt wykonywania zamówienia wyniósł 888 333 zł (74 027,75 zł/miesiąc). Tak więc koszt realizacji niniejszego zamówienia w pierwszej połowie 2015 r. wyniósł 444 166,50 zł.

W okresie od 01.07.2015 r. do 31.12.2015 r. odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych znajdujących się na terenie Gminy Szczerców odbywał się w ramach realizacji zamówienia publicznego opublikowanego w dniu 18.05.2015 r. Przetarg został rozstrzygnięty w dniu 01.06.2015 r. Zawiadomienie o wyborze oferty zostało przesłane w dniu 03.06.2015 r. poprzez operatora pocztowego. Do przetargu przystąpiła jedna firma. Cena zaproponowana przez wykonawcę zamówienia firmę EKO-REGION Sp. z o.o. wynosiła w skali roku 901 517,30 zł brutto (75 126,44 zł / miesiąc). Drugie półrocze 2015 r. przyniosło koszt realizacji zamówienia w kwocie 450 758,65 zł.

Łączny koszt odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych w 2015 r. z obszaru Gminy Szczerców wyniósł więc 894 925,15 zł

Planowany dochód z tytułu uiszczania przez właścicieli nieruchomości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w 2015 r. wyniósł 463 411,10 zł. Dochód rzeczywisty wyniósł 446 114,50 zł. Zaległości z tytułu opłaty za 2015 r. wynoszą więc 17 296,60 zł (jedynie 3,7 % planowanego dochodu).

Po odjęciu kosztów poniesionych w 2015 r. na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od planowanych wpływów z tytułu opłaty „śmieciowej” powstanie deficyt w wysokości 431 514,05 zł. Kwota ta stanowi, aż 48,5 % kosztów poniesionych w 2015 r. w związku z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów, co świadczy o tym, iż uchwalona stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi została ustalona na zbyt niskim poziomie.

Należy dodatkowo pamiętać, iż koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi to nie tylko koszty odbioru i zagospodarowania odpadów, ale również wydatki pozostałe takie jak: koszty akcji edukacyjnych i informacyjnych z zakresu prawidłowego gospodarowania odpadami, obsługi administracyjnej systemu czy też utrzymania Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych (GPZOSiW).

Poniżej przedstawiono najważniejsze fragmenty stanowiska Krajowej Rady Regionalnych Izb Obrachunkowych z dnia 10 czerwca 2014 r. w sprawie wykorzystania nadwyżki przychodów nad kosztami funkcjonowania systemu odbioru odpadów komunalnych:

„Gmina na etapie planowania powinna zabezpieczyć źródła sfinansowania (dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi) wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu odbioru i zagospodarowania odpadów. W przypadku ustalenia stawki opłaty na właściwym poziomie, może pojawić się w trakcie roku zjawisko przejściowego braku zrównoważenia dochodów z opłaty i wydatków na funkcjonowanie systemu (nierównowaga przejściowa). Jeżeli w trakcie wykonywania budżetu powstaje niedobór (niższa realizacja

wpływu z tytułu opłat niż ponoszone wydatki), to gmina winna dofinansować z dochodów własnych system dla pełnej realizacji zadania oraz zintensyfikować działania windykacyjne. Gdyby jednak stawka opłaty została ustalona zbyt nisko lub zbyt wysoko, spowodowałoby to trwałą nierównowagę - wystąpi nadwyżka bądź niedobór środków. **W takiej sytuacji należy przeprowadzić kalkulację kosztów jednostkowych i zaproponować radzie uchwalenie zmienionej stawki na poziomie zapewniającym zrównoważenie dochodów z wydatkami.**"

5.3. Liczba mieszkańców Gminy Szczerców

Według danych przekazanych przez Urząd Gminy liczba ludności zameldowanej na obszarze analizowanej jednostki (stan na 31.12.2015 r.) wynosiła 7 981 osób.

Dodatkowo należy przywołać liczbę mieszkańców według faktycznego miejsca zamieszkania w roku 2014, przedstawioną przez GUS, tj. 8 121 osób. Do porównania uwzględnia się ilość osób zamieszkałych w 1995 r., gdzie wartość wynosiła 7 700 osób.

Natomiast liczba osób faktycznie zamieszkujących na terenie gminy według złożonych deklaracji wynosi 7 564 osób. Liczba ta stanowi 94,7 % mieszkańców analizowanej jednostki w stosunku do ewidencji prowadzonej przez Urząd Gminy.

Podkreślić należy, iż na tle innych samorządów gminnych (w których często liczba osób wykazanych w deklaracjach jest niższa o kilkanaście a nawet kilkadziesiąt procent niż w rzeczywistości) jest to bardzo korzystny wynik.

Pamiętać należy, iż podstawą przy szacowaniu stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest właśnie liczba mieszkańców wykazana w złożonych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Umyślne niewykazywanie wszystkich mieszkańców zamieszkujących nieruchomość powoduje zmniejszone wpływy z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a co za tym idzie realną możliwość podniesienia stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w celu rekompensacji strat.

5.4. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Zadaniem samorządów gminnych jest również prowadzenie ewidencji umów na odbieranie odpadów komunalnych jakie nieruchomości znajdujące się na terenie danej jednostki powinny mieć zawarte (*Art. 6, ust. 1 Właściciele nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych, oraz właściciele nieruchomości, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy, wykonując obowiązek określony w art. 5 ust. 1 pkt 3b, są obowiązani do udokumentowania w formie umowy korzystania z usług wykonywanych przez:*

- 1) *gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych lub.*

2) *gminną jednostkę organizacyjną lub przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, wpisanego do rejestru działalności regulowanej, o którym mowa w art. 9b, ust. 2 – przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi).*

- przez okazanie takich umów i dowodów uiszczania opłat za te usługi).

Jako, że na terenie Gminy Szczerców do nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi włączono również nieruchomości niezamieszkałe, właściciele tych nieruchomości nie są zobowiązani do zawierania umów z podmiotami odbierającymi odpady. W związku z tym gmina nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji umów na odbiór odpadów komunalnych.

5.5. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Według danych GUS, które w chwili sporządzania niniejszego opracowania są opublikowane (opracowanie statystyczne „Infrastruktura Komunalna w 2014 r.”) liczba odpadów komunalnych wytworzonych przez 1 mieszkańca województwa łódzkiego wynosi 256 kg/rok.

Przyjmując do wyliczenia ilości wytworzonych odpadów komunalnych na terenie gminy liczbę ludności ze złożonych deklaracji, wówczas na terenie analizowanej jednostki powstaje od 1 936,4 Mg (wytworzonych przez 7 564 osób wykazanych w deklaracjach) do 2 079,0 Mg (wytworzonych przez 8 121 osób faktycznie zamieszkujących według GUS) odpadów komunalnych.

Natomiast wg ewidencji ludności prowadzonej przez Urząd Gminy 7 981 osób wytworzy 2 043,1 Mg odpadów komunalnych.

5.6. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z uwzględnieniem pozostałych frakcji odpadów komunalnych

W 2015 r. odpady komunalne od właścicieli nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy Szczerców odbierał jeden podmiot: EKO - REGION Sp. z o.o.

Łączna ilość odpadów komunalnych odebranych w 2015 r. bezpośrednio z terenu nieruchomości wyniosła 1 687,8 Mg.

Odpady gromadzone były również w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych (GPZOSiW) w Kolonii Szczercowskiej. Ilość tych odpadów przedstawiono łącznie w ujęciu rocznym. W GPZOSiW zgromadzono 157,1 Mg odpadów komunalnych. Masa odpadów odebrana w GPZOSiW została uwzględniona przy obliczeniach poziomów ekologicznych w dalszych rozdziałach niniejszego opracowania oraz w sprawozdaniu z gospodarki odpadami za rok 2015.

Łączna ilość odebranych frakcji odpadów komunalnych wyniosła 16, a były nimi:

- niesegregowane (zmieszane odpady komunalne),

- opakowania z tworzyw sztucznych,
- zmieszane odpady opakowaniowe,
- opakowania ze szkła,
- odpady wielkogabarytowe,
- opakowania z papieru i tektury,
- zmieszane odpady z budowy, remontów, i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03,
- leki inne niż wymienione w 20 01 31,
- odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach,
- odzież,
- zużyte opony,
- baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33,
- urządzenia zawierające freony,
- inne odpady nie ulegające biodegradacji,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 i 20 01 35.

Ze względu na konieczność zamieszczania w sprawozdaniu z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi składanego przez Wójta informacji o masie pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania wartość ta ma istotny wpływ na charakter gospodarowania odpadami komunalnymi.

Masa odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 nie spełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska wydanego na podstawie art. 14 ust. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późn. zm.), przekazanych do składowania wyniosła w 2015 r. 89,425 Mg, z czego 43,700 Mg w pierwszym półroczu oraz 45,725 Mg w drugim półroczu.

W kolejnej tabeli przedstawiono łączną ilość odebranych odpadów komunalnych w 2015 r. bezpośrednio od właścicieli nieruchomości w podziale na rodzaje odpadów, uwzględniając oba półrocza 2015 r. Natomiast na wykresie zobrazowano udział poszczególnych frakcji odpadów w ogólnej ilości odebranych odpadów komunalnych.

Dodatkowo należy wskazać, że ze względu na znikomą ilość zebranych odpadów, w tabeli i na wykresie nie przedstawiono następujących frakcji odpadów:

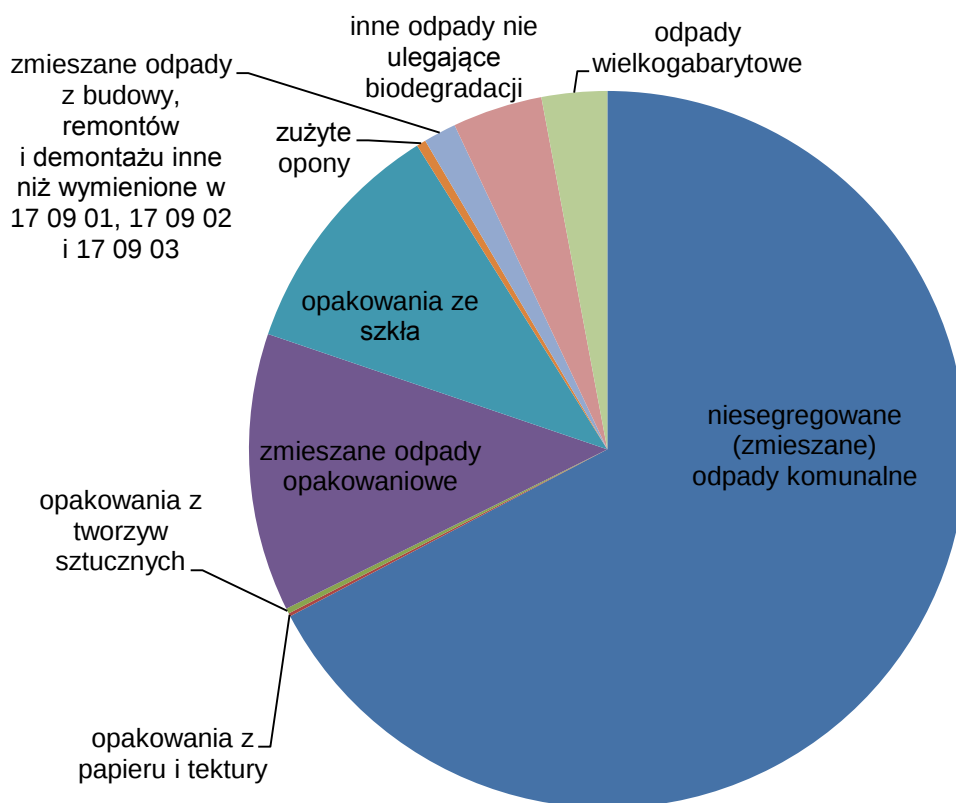
- leki inne niż wymienione w 20 01 31 – których w I półroczu odebrano 0,032 Mg, natomiast w II półroczu 0,039 Mg,
- baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33 – które odebrano tylko w II półroczu w ilości 0,022 Mg.

Tabela 3. Ilość odpadów komunalnych odebranych bezpośrednio z terenu nieruchomości w 2015 r.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odebranych odpadów [Mg]			Udział w ogólnej ilości odebranych odpadów [%]
		I półrocze	II półrocze	razem	

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odebranych odpadów [Mg]			Udział w ogólnej ilości odebranych odpadów [%]
		I półrocze	II półrocze	razem	
20 03 01	niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	598,3	537,4	1 135,7	67,3
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	1,1	1,3	2,4	0,1
15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	2,0	2,0	4,0	0,2
15 01 06	zmieszane odpady opakowaniowe	99,4	112,3	211,7	12,5
15 01 07	opakowania ze szkła	92,9	90,7	183,6	10,9
16 01 03	zużyte opony	3,9	3,2	7,1	0,4
17 09 04	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	6,2	18,7	24,9	1,5
20 02 03	inne odpady nie ulegające biodegradacji	23,3	45,2	68,5	4,1
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	23,5	26,3	49,8	3,0
Łącznie		850,7	837,1	1 687,8	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych podmiotu odbierającego odpady z PSZOK

Ryc. 2. Struktura odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Szczerców bezpośrednio od właścicieli nieruchomości w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań podmiotu odbierającego odpady komunalne

Podsumowując analizę odbieranych odpadów komunalnych bezpośrednio z terenu nieruchomości należy stwierdzić, że w roku 2015 odebrano 1 687,8 Mg odpadów komunalnych, z czego 850,7 Mg w pierwszym półroczu i 837,1 Mg w drugim.

Oprócz dominującej frakcji zmieszanych odpadów komunalnych, odebrano również znaczne ilości zmieszanych odpadów opakowaniowych i opakowań ze szkła. Udział tych frakcji wyniósł odpowiednio 12,5 % i 10,9 %.

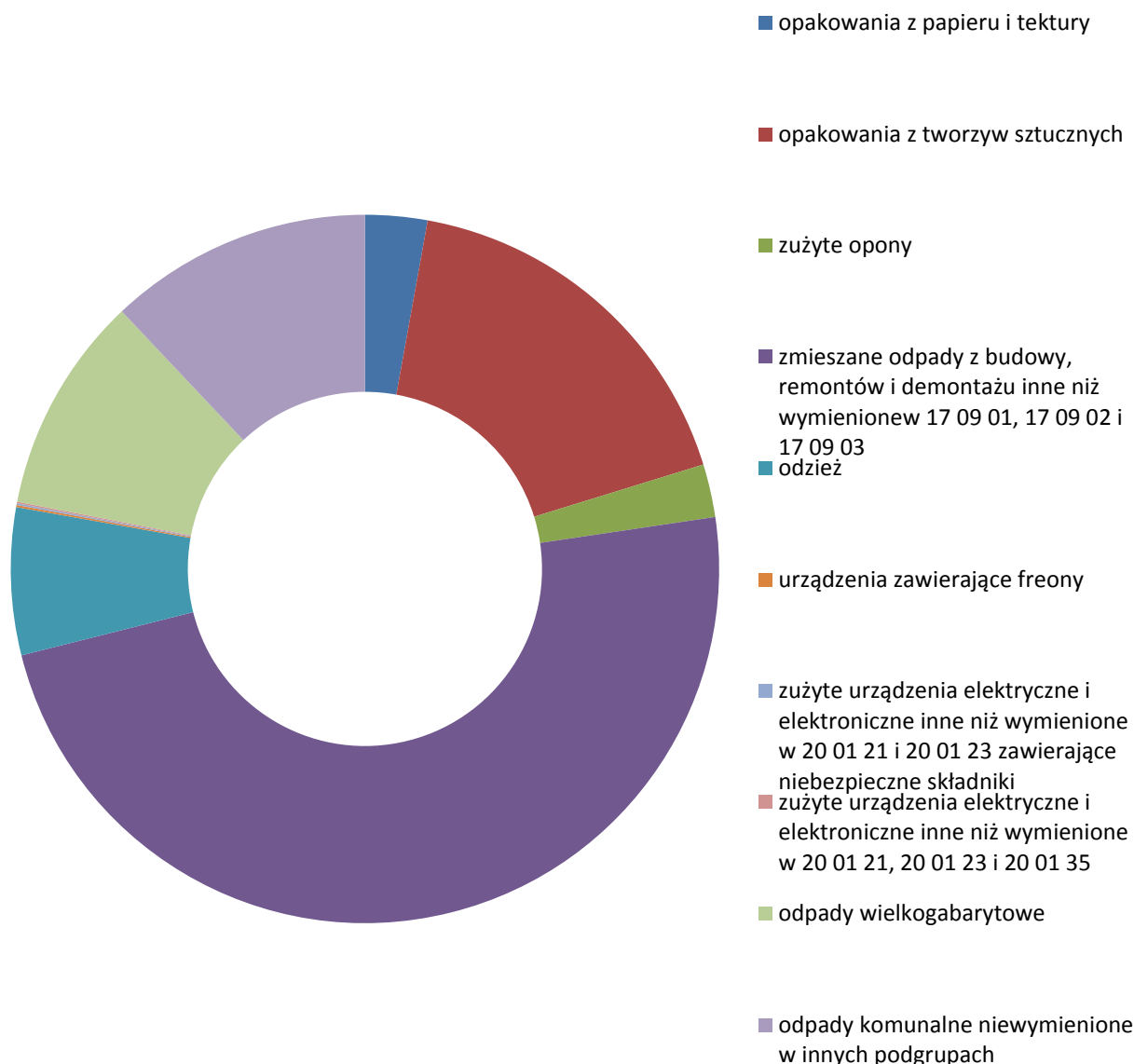
Do całkowitej ilości odpadów odbieranych bezpośrednio z terenu nieruchomości (1 687,8 Mg) należy doliczyć odpady zgromadzone w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych (GPZOSiW), których było 157,1 Mg.

Tabela 4. Ilość odpadów odebranych z PSZOK w 2015 r.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odebranych odpadów [Mg]	Udział w ogólnej ilości odebranych odpadów w PSZOK [%]
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	4,46	2,8
15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	27,34	17,4
16 01 03	zużyte opony	3,80	2,4
17 09 04	zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	76,08	48,4
20 01 10	odzież	10,56	6,7
20 01 23	urządzenia zawierające freony	0,15	0,1
20 01 35	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	0,12	0,1
20 01 36	zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,11	0,1
20 03 07	odpady wielkogabarytowe	15,59	9,9
20 03 99	odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach	18,92	12,0
Łącznie		157,12	100,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych podmiotu odbierającego odpady z PSZOK

Poniżej przedstawiono w formie graficznej ilości odpadów odebrane w roku 2015 w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych (GPZOSiW).

Ryc. 3. Struktura odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Szczerców w PSZOK według danych z 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie półrocznych sprawozdań podmiotu odbierającego odpady komunalne

Wykres wyraźnie zaznacza, że głównym rodzajem odpadów odbieranym w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych (GPZOSiW) są zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03, których w analizowanym okresie odebrano 76,08 Mg. Odebrano również znaczne ilości opakowań z tworzyw sztucznych, których udział w ogólnej ilości odpadów zgromadzonych w PSZOK wyniósł 17,4 % przy masie odebranych odpadów wynoszącej 27,34 Mg.

Ze względu na fakt, że z Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych (GPZOSiW) odebrano wyłącznie odpady komunalne wysegregowane, zmienił się udział masy odpadów selektywnych. Podsumowując, w całym roku 2015 odebrano 1 844,9 Mg odpadów komunalnych. Z tego 61,6 % stanowiły zmieszane odpady

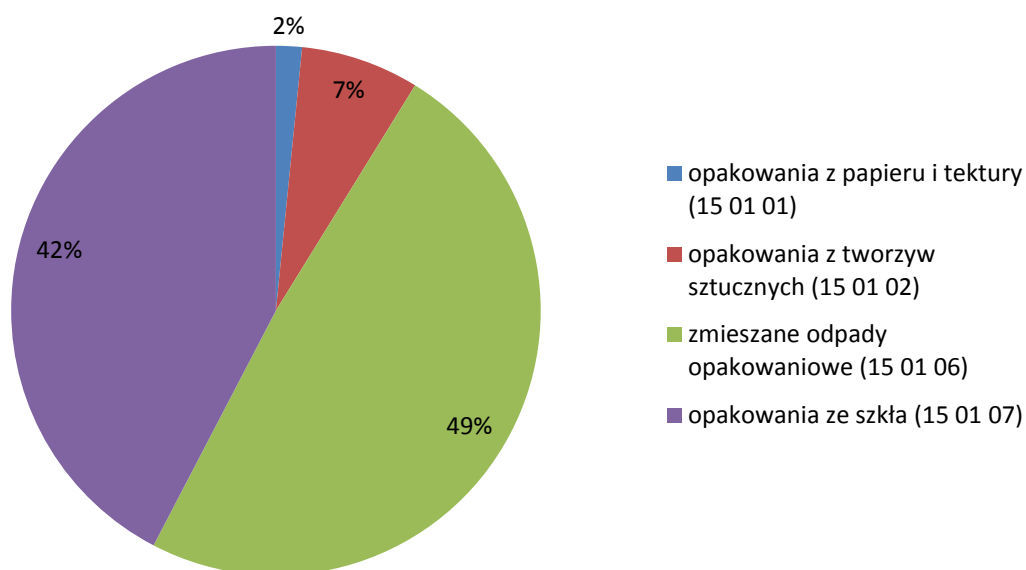
komunalne (1 135,7 Mg), a pozostałe 38,4 % odpady odebrane w sposób selektywny (709,2 Mg).

Ilość selektywnie odbieranych odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła wpływa na osiągany przez samorządy poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami tych frakcji odpadów. Łączna ilość odebranych odpadów tego rodzaju (opakowania ze szkła, opakowania z tworzyw sztucznych, opakowania z papieru, zmieszane odpady opakowaniowe) w 2015 r. wyniosła 433,50 Mg.

Tabela 5. Masa (Mg) selektywnie odbieranych odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła w 2015 r.

rodzaj i kod odebranych odpadów	łączna masa (Mg) odebranych odpadów komunalnych z poszczególnych typów nieruchomości w przedziałach czasowych			
	I półrocze	II półrocze	PSZOK	razem
opakowania z papieru i tektury (15 01 01)	1,10	1,30	4,46	6,86
opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)	2,00	2,00	27,34	31,34
zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06)	99,40	112,30	0,00	211,70
opakowania ze szkła (15 01 07)	92,90	90,70	0,00	183,60
łącznie	195,40	206,30	31,80	433,50

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych podmiotu odbierającego odpady komunalne

Ryc. 4. Udział % selektywnie odbieranych odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań podmiotu odbierającego odpady komunalne

Na terenie Gminy Szczerców udział selektywnie odbieranych odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła w 2015 r. był dość równomierny. Najwięcej odebrano zmieszanych odpadów opakowaniowych (49 %) oraz opakowań ze szkła (42 %), mniejsze ilości opakowań z tworzyw sztucznych (7 %) oraz opakowań z papieru i tektury (2 %).

Należy przy tym zaznaczyć, że odbiór wysegregowanych odpadów nie jest równoznaczny z poddaniem ich procesom recyklingu lub odzysku. Według danych

przedstawionych przez podmiot odbierający odpady komunalne, w przypadku zmieszanych odpadów opakowaniowych, niestety nie udokumentowano ich recyklingu.

VI. UCHWAŁY RADY GMINY REGULUJĄCE NOWY SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Władze Gminy Szczerców realizując zadania określone w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz wprowadzając nowe zasady gospodarowania odpadami komunalnymi, zobowiązane były sformalizować przyjęte założenia systemowe poprzez tworzenie aktów prawa miejscowego. W ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazano cały szereg uchwał obligatoryjnych i fakultatywnych dotyczących nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Jednakże w 2015 r. Rada Gminy nie podejmowała uchwał dotyczących systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczerców. Aktami prawnymi, które regulują gminną gospodarkę odpadami na terenie analizowanej jednostki są więc:

- Uchwała Rady Gminy Szczerców Nr XXVI/231/13 z dnia 24.01.2013 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy;
- Uchwała Rady Gminy Szczerców Nr XXXIV/210/12 z dnia 13.12.2012 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, stawki tej opłaty oraz stawki opłaty za pojemnik o określonej wielkości;
- Uchwała Rady Gminy Szczerców Nr XXVII/237/13 z dnia 26.02.2013 r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Rady Gminy Szczerców Nr XXIV/213/12 z dnia 13.12.2012 r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, składanej przez właścicieli nieruchomości;
- Uchwała Rady Gminy Szczerców Nr XXIV/212/12 z dnia 13.12.2012 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- Uchwała Rady Gminy Szczerców Nr XXIV/209/12 z dnia 13.12.2012 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne;
- Uchwała Rady Gminy Szczerców Nr XXXI/277/13 z dnia 27.06.2013 r. w sprawie rodzaju dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz wysokości cen za te usługi.

VII. PRZETARG NA ODBIERANIE I ZAGOSPODAROWANIE ODPADÓW KOMUNALNYCH Z TERENU GMINY SZCZERCÓW

Zasadnicza zmiana systemu gospodarowania odpadami komunalnymi polega na obowiązku organizacji przez samorządy przetargów na odbieranie bądź na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości znajdujących się na terenie gminy.

Obowiązek organizowania przetargu na odbieranie bądź na odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych wynika z art. 6d ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

W dniu 18.05.2015 r. ogłoszono postępowanie przetargowe dotyczące odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. W jego wyniku w dniu 01.06.2015 r. dokonano wyboru Wykonawcy, którym został EKO-REGION Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Bawełnianej 18, 97-400 Bełchatów. Cena zwycięskiej oferty wynosi 901 517,30 zł brutto. Zamówienie publiczne realizowane będzie w okresie od 01.07.2015 r. do 30.06.2016 r.

Przedmiotem zamówienia jest usługa polegająca na odbieraniu i zagospodarowaniu odpadów komunalnych pochodzących od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy oraz od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne z terenu Gminy Szczerców oraz wyposażenie wszystkich właścicieli nieruchomości w pojemniki na odpady zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Szczerców oraz wyposażenie aptek i placówek użyteczności publicznej w pojemniki na przeterminowane leki, baterie i akumulatory. Pojemniki muszą spełniać normę EN-840 i posiadać atesty lub certyfikaty dopuszczające je do użytku. Pojemniki mogą być nowe lub używane, czyste i estetyczne. Zakres przedmiotu zamówienia obejmuje odbiór i zagospodarowanie: niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01; segregowanych odpadów komunalnych z podziałem na następujące frakcje:

- zmieszane odpady opakowaniowe o kodzie 15 01 06 (papier, metal, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe),
- opakowania ze szkła o kodzie 15 01 07,
- zużyte baterie i akumulatory (małogabarytowe) o kodzie 20 01 34;
- przeterminowane leki o kodzie 20 01 32 z aptek.

W organizowanym postępowaniu przetargowym jako kryterium oceny oferty wskazana została cena (90 %) oraz gwarantowany do osiągnięcia poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania (10 %). Uwzględnienie w postępowaniu przetargowym innych niż cena czynników oceny jest oceniane pozytywnie. W dniu 19.10.2014 r. weszła w życie ustawa o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2014 poz. 1232). Jedną ze zmian wprowadzonych tym aktem prawnym jest to, iż kryterium ceny może być zastosowane, jako jedyne kryterium oceny ofert, tylko jeśli przedmiot zamówienia jest powszechnie dostępny oraz ma ustalone standardy jakościowe.

Usługa odbioru i zagospodarowania odpadów nie jest oferowana na rynku przez wielu przedsiębiorców, lecz jedynie przez wyspecjalizowane podmioty (co wiąże się m.in. z koniecznością uzyskania przez wykonawców wpisu do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości) tak więc nie jest usługa powszechnie dostępną.

Z uwagi na fakt, iż przedmiot zamówienia na odbiór albo na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych nie jest powszechnie dostępny ani nie ma ustalonych standardów jakościowych, zamawiający w przetargach organizowanych po 19.10.2014 r. poza ceną, każdorazowo ma obowiązek wskazać dodatkowe kryterium oceny ofert, odnoszące się do przedmiotu zamówienia.

Należy więc dobrze ocenić warunek zagwarantowania przez podmiot realizujący odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Szczerców wymaganego poziomu osiągnięcia masy odpadów ulegających biodegradacji kierowanych do składowania.

VIII. PROWADZENIE REJESTRU DZIAŁALNOŚCI REGULOWANEJ W ZAKRESIE ODBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH OD WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI

Kolejnym obowiązkiem gmin, wynikającym z art. 9b oraz 9c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest utworzenie i prowadzenie Rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Rejestr działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości znajdujących się na terenie Gminy Szczerców, prowadzi Wójt. Rejestr prowadzi się w postaci bazy danych zapisanej na informatycznych nośnikach danych. W rejestrze zamieszcza się:

- firmę, oznaczenie siedziby i adres albo imię, nazwisko i adres przedsiębiorcy,
- numer identyfikacji podatkowej (NIP),
- numer identyfikacyjny REGON, o ile przedsiębiorca taki numer posiada,
- określenie rodzaju odbieranych odpadów komunalnych,
- numer rejestrowy.

Przedsiębiorca odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości znajdujących się na terenie gminy jest obowiązany do uzyskania wpisu do rejestru prowadzonego przez Wójta Gminy Szczerców. Wójt Gminy przekazuje marszałkowi województwa wykaz podmiotów wpisanych w danym roku do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz wykreślonych z tego rejestru, zawierający dane, o których mowa w art. 9b ust. 4. Wykaz przekazywany jest do końca stycznia następnego roku po okresie objętym wykazem.

Wykreślenie podmiotu z rejestru następuje w przypadku gdy:

- wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsiębiorcy wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem,
- stwierdzono trwałe zaprzestanie wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej na terenie gminy objętej wpisem,
- stwierdzono, że przedsiębiorca nie spełnia wymagań określonych dla podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości,
- stwierdzono, że przedsiębiorca po raz drugi przekazuje zmieszane odpady komunalne, odpady zielone lub pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania do instalacji innych niż regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych,

- przedsiębiorca, który nie działa na podstawie umowy, o której mowa w art. 6f ust. 1, i nie świadczy usługi odbierania odpadów komunalnych w trybie zamówienia z wolnej ręki, o którym mowa w art. 6f ust. 2, w kolejnym roku kalendarzowym nie osiągnął poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

Wpis do rejestru prowadzonego przez Wójta Gminy Szczerców posiadają następujące podmioty:

- Wywóz Nieczystości oraz Przewóz Ładunków Wiesław Strach, ul. Kosmowskiej 6/94, 42-224 Częstochowa,
- EKO-REGION sp. z o.o., ul. Bawełniana 18, 97-400 Bełchatów,
- JUKO sp. z o.o., ul. Topolowa 1, 97-300 Piotrków Trybunalski,
- A.S.A. Eko Polska Sp. z o.o. ul. Lecha 10, 41-800 Zabrze,
- Zakład Oczyszczania Miasta Zbigniew Strach, Korzonek 98, 42-274 Konopiska.

IX. ORGANIZACJA PUNKTU SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH (PSZOK) NA TERENIE GMINY SZCZERCÓW

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązkowym zadaniem własnym gminy w celu utrzymania czystości i porządku jest tworzenie warunków zapewniających utrzymanie porządku i czystości, między innymi poprzez tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) w sposób zapewniający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy. Maksymalna ilość takich punktów nie jest ustawowo zapisana, ale według ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na terenie każdej gminy powinien znajdować się co najmniej jeden taki punkt.

PSZOK jest ważnym elementem wspierającym nowy system gospodarowania odpadami komunalnymi. Wszyscy, którzy uiszczają opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi będą mogli dostarczać do takiego punktu wytworzone komunalne odpady problemowe. PSZOK zapewni prawidłowe zagospodarowanie tych odpadów. Ograniczone zostanie powstawanie na terenie gminy „dzikich wysypisk”, co z kolei wpłynie pozytywnie na stan środowiska naturalnego gminy.

Na terenie Gminy Szczerców taki punkt funkcjonuje pod nazwą Gminny Punkt Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych (GPZOSiW) i zlokalizowany jest w Kolonii Szczercowskiej. Punkt czynny jest w każdy piątek w godzinach od 11:00 do 19:00 oraz w każdą sobotę w godzinach od 9:00 do 13:00. Odbiorem odpadów z GPZOSiW jest EKO-REGION Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Bawełnianej 18, 97-400 Bełchatów

Do GPZOSiW mieszkańcy gminy w ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mogą dostarczać następujące rodzaje odpadów komunalnych:

- przeterminowane leki,
- chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe),
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- odpady wielkogabarytowe, w tym szkło okienne i drzwiowe,

- odpady budowlano - rozbiórkowe (ilość odpadów dostarczanych przez właściciela nieruchomości nie może przekraczać 2 m³ w roku),
- zużyte opony,
- opakowania ze szkła,
- opakowania z tworzyw sztucznych,
- opakowania z papieru i tektury,
- odzież,
- drewno,
- odpady komunalne nie wymienione w innych podgrupach (popiół, żužel).

W 2015 r. mieszkańcy gminy dostarczyli do punktu 157,12 Mg odpadów. Największy udział w tej liczbie posiadały zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu 48,4 % (76,08 Mg) oraz opakowania z tworzyw sztucznych 17,4 % (27,34 Mg). Tak duża ilość odpadów dostarczonych do punktu świadczy o prawidłowym jego funkcjonowaniu i że jest on ważnym elementem nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Szczegółowe dane w zakresie odpadów odbieranych w Gminnym Punkcie Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych (GPZOSiW) zlokalizowanym w Kolonii Szczercowskiej przedstawiono w rozdziale V niniejszego opracowania.

X. PROWADZENIE DZIAŁAŃ INFORMACYJNYCH I EDUKACYJNYCH

Według ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach art. 3 ust. 2 pkt. 8 Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności prowadzą działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Gmina Szczerców już przed wejściem w życie znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach prowadziła działania informacyjne dotyczące funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Działania te dotyczyły głównie zasad prawidłowej segregacji odpadów obowiązujących na terenie gminy, oraz ogólnych zasad funkcjonowania systemu.

W 2015 r. Gmina Szczerców prowadziła działania informacyjne dotyczące funkcjonowania nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. sposobu segregacji odpadów. Działania informacyjne były prowadzone poprzez ulotki, plakaty ekologiczne o tematyce związanej z segregacją odpadów oraz o ich ponownym wykorzystaniu.

Ponadto na bieżąco przy wypełnieniu deklaracji, pracownicy Urzędu Gminy udzielali szczegółowych informacji dotyczących wypełnienia deklaracji, sposobu segregacji odpadów oraz harmonogramu wywozu odpadów. Najnowsze informacje dotyczące systemu dostępne są ponadto na stronie internetowej www.szczercow.pl. Najważniejsze informacje ukazują się również w lokalnej prasie.

Kontynuując działania informacyjne Urząd Gminy Szczerców w przyszłości planuje wydanie kolejnych ulotek oraz organizację spotkań lub akcji informacyjnych.

Na kolejnych rycinach zamieszczono przykładowe elementy akcji informacyjno-edukacyjnych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy.

Według ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach art. 3 ust. 2 pkt. 9 gminy udostępniają na stronie internetowej urzędu gminy oraz w sposób zwyczajowo przyjęty informacje o:

- 29

- adresy punktów zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego na terenie danej gminy;

Zaleca się aby na stronie internetowej gminy utworzyć dedykowany dział dotyczący gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczerców, w którym oprócz wymienionych powyżej informacji można będzie zamieszczać inne dane dotyczące systemu np. harmonogramy odbioru odpadów, stawki opłat, deklarację, uchwały dotyczące gospodarowania odpadami na terenie analizowanej jednostki, analizy stanu gospodarki odpadami, itd. Zgromadzenie wszystkich danych i informacji dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi w jednym przeznaczonym do tego miejscu z pewnością pozytywnie wpłynie na spójność i sprawność całego systemu, a co za tym idzie jego większą efektywność.

XI. SPORZĄDZANIE ROCZNEGO SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Zgodnie z art. 9q ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach istotnym obowiązkiem gmin, jest sporządzanie rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Sprawozdanie jest przekazywane marszałkowi województwa i wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska w terminie do 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy.

W 2015 r. roku Wójt Gminy Szczerców złożył sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2014 r. Według tego sprawozdania Gmina Szczerców w 2014 r. osiągnęła wszystkie wymagane poziomy:

- poziom recyklingu odpadów papieru, szkła, tworzyw sztucznych i metalu (osiągnięty poziom: **32,3 %**; wymagany poziom: ≥ 14 %);
- poziom recyklingu odpadów budowlanych (osiągnięty poziom: **100 %**; wymagany poziom: ≥ 38 %)
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania (osiągnięty poziom: **50,0 %**; wymagany poziom: ≤ 50 %).

XII. OSIĄGNIĘTE PRZEZ GMINĘ SZCZERCÓW POZIOMY EKOLOGICZNE W 2015 R. – ROCZNE SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały dane, obliczenia oraz wytyczne jak obliczać osiągnięte przez gminę poziomy:

- ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych,

- recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych.

12.1. Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Według półrocznych sprawozdań podmiotu odbierającego odpady komunalne w 2015 r. z obszaru Gminy Szczerców odebrano 1 135,7 Mg zmieszanych odpadów komunalnych. Wszystkie odebrane z terenu gminy zmieszane odpady komunalne zostały zagospodarowane w regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (bezpośrednio na składowiska odpadów nie trafiły żadne ilości zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji). Tak więc sposób postępowania z odebranymi odpadami komunalnymi z terenu gminy jest jak najbardziej prawidłowy i zgodny z założeniami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, co pomoże osiągnąć bardziej korzystny poziom ograniczenia składowania odpadów ulegających biodegradacji.

Sposób obliczania poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym (2015 r.)

1. Masę odpadów ulegających biodegradacji wytworzoną w 1995 r. oblicza się na podstawie wzoru:

$$OUB_{1995} = 0,155 \times L_m + 0,047 \times L_w \text{ [Mg]}$$

gdzie:

OUB_{1995} – masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r. [Mg];

L_m – liczba mieszkańców gminy w 1995 r. na obszarze gminy według danych GUS;

L_w – liczba mieszkańców wsi w 1995 r. na obszarze gminy według danych GUS.

W przypadku Gminy Szczerców OUB_{1995} wynosi:

$0,047 \times 7\,700$ (liczba mieszkańców gminy wg faktycznego miejsca zamieszkania stan na 31.12.1995 r.) = **361,9 Mg**

OUB_{1995} dla Gminy Szczerców wynosi **361,9 Mg**. Wartość ta przy wyliczaniu osiągniętego poziomu dla kolejnych lat będzie taka sama (jeżeli nie zmienią się przepisy prawa).

2. Masę odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dozwoloną do składowania w roku rozliczeniowym należy obliczać według wzoru:

$$OUB_R = \frac{OUB_{1995} \times Pr}{100} \text{ [Mg]}$$

gdzie:

OUB_R – masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dozwolona do składowania w roku rozliczeniowym [Mg];

OUB_{1995} – masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r. [Mg];

P_r – poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania dla danego roku rozliczeniowego [%] (dla 2015 r. poziom ten wynosi 50 %).

W przypadku Gminy Szczerców OUB_R wynosi:

$$OUB_R = \frac{361,9 \text{ Mg} \times 50 \%}{100} = 181,0 \text{ Mg}$$

W 2015 r. z terenu Gminy Szczerców mogło być składowane maksymalnie **180,95 Mg** odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

3. Masę odpadów ulegających biodegradacji zebranych ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru danej gminy w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania, oblicza się według wzoru:

$$M_{OUBR} = (M_{MR} \times U_M) + (M_{WR} \times U_W) + (M_{SR} \times U_S) + (M_{BR} \times 0,52) \text{ [Mg]}$$

gdzie:

M_{OUBR} – masa odpadów ulegających biodegradacji zebranych ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru danej gminy w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

M_{MR} – masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 zebranych na obszarze miast w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

M_{WR} – masa zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 zebranych na obszarze wsi w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

U_M – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie zmieszanych odpadów komunalnych dla miast wynoszący 0,57;

U_W – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie zmieszanych odpadów komunalnych dla wsi wynoszący 0,48;

M_{SR} – masa selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych z obszaru danej gminy w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania;

U_S – udział odpadów ulegających biodegradacji w masie selektywnie zebranych odpadów ulegających biodegradacji ze strumienia odpadów komunalnych wynoszący dla poszczególnych rodzajów odpadów według kodu:

- 20 01 01 – 1,00;
- 20 01 08 – 1,00;
- 20 01 10 – 0,50;
- 20 01 11 – 0,50;
- 20 01 25 – 1,00;
- 20 01 38 – 0,50;
- 20 02 01 – 1,00;

- 20 03 02 – 1,00;
- 15 01 01 – 1,00;
- 15 01 03 – 1,00;
- ex 15 01 09 z włókien naturalnych – 0,50;
- ex 15 01 06 w części zawierającej papier, tekturę, drewno i tekstylia z włókien naturalnych – 0,50;

M_{BR} – masa odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 niespełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska wydanego na podstawie art. 14 ust. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2010 r. Nr 185, poz. 1243, ze zm.), przekazanych do składowania;

0,52 – średni udział odpadów ulegających biodegradacji w masie odpadów powstałych po mechaniczno-biologicznym przetworzeniu zmieszanych odpadów komunalnych o kodzie 19 12 12 niespełniających wymagań rozporządzenia Ministra Środowiska wydanego na podstawie art. 14 ust. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach.

W przypadku Gminy Szczerców M_{OUBR} wynosi:

$$M_{OUBR} = 89,425 \text{ Mg} \times 0,52 = \mathbf{46,5 \text{ Mg}}$$

W 2015 r. z terenu Gminy Szczerców do składowania przekazano **46,5 Mg** odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.

W 2014 r. nie było selektywnie odebranych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (M_{SR}), które bezpośrednio składowano na składowiskach odpadów. Wszystkie selektywnie zebrane odpady ulegające biodegradacji zostały poddane procesom odzysku.

Wszystkie zmieszane odpady komunalne odebrane z terenu gminy zostały poddane przetworzeniu (nie były składowane). W wyniku przetworzenia 1 135,7 Mg zmieszanych odpadów komunalnych powstało 89,425 Mg odpadów kodzie 19 12 12 przekazanych do składowania, które powstały po mechaniczno-biologicznym przetwarzaniu zmieszanych odpadów komunalnych (M_{BR}).

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że procesy mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w RIPOK (gdzie odebrane z terenu gminy zmieszane odpady komunalne były przetwarzane) charakteryzowały się wysokim poziomem efektywności, gdyż z dostarczonych zmieszanych odpadów komunalnych (1 113,1 Mg) jedynie około 10 % (89,425 Mg) trafiło do składowania (pod kodem 19 12 12).

Z analizy założeń nowego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wynika, że największy wpływ na osiągnięcie przez samorządy gminne wymaganych poziomów ograniczenia składowania bioodpadów, będzie miała właśnie efektywność przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Regionalnych Instalacjach Przetwarzania Odpadów Komunalnych (im wyższa efektywność przetwarzania w RIPOK zmieszanych odpadów komunalnych tym wyższy poziom osiągnięty przez gminę).

4. Osiągany w roku rozliczeniowym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania (T_R) oblicza się według wzoru:

$$T_R = \frac{MOUBR \times 100}{OUB_{1995}} [\%]$$

gdzie:

T_R – osiągnięty w roku rozliczeniowym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania [%];

$MOUBR$ – masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji zebranych z obszaru danej gminy w roku rozliczeniowym, przekazanych do składowania [Mg];

OUB_{1995} – masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r. [Mg].

Jeżeli $T_R = P_R$ albo $T_R < P_R$ – poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w roku rozliczeniowym został osiągnięty, gdzie:

P_R – poziom ograniczania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, jaki gmina musi osiągnąć w danym roku.

W przypadku Gminy Szczerców T_R wynosi:

$$T_R = \frac{46,5 \text{ Mg} \times 100}{361,9 \text{ Mg}} = \mathbf{12,9 \%}$$

Gmina Szczerców w 2014 r. osiągnęła **12,9 %** poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania. Wymagany dla 2015 r. poziom ograniczenia składowania bioodpadów mógł wynosić nie więcej niż 50 %, w związku z tym Gmina Szczerców osiągnęła wymagany poziom.

Z przedstawionych danych wynika, że przy zachowaniu aktualnych uwarunkowań, osiągnięty w roku rozliczeniowym poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania w najbliższych latach nie jest zagrożony. Warunkami kluczowymi, aby tak się stało są:

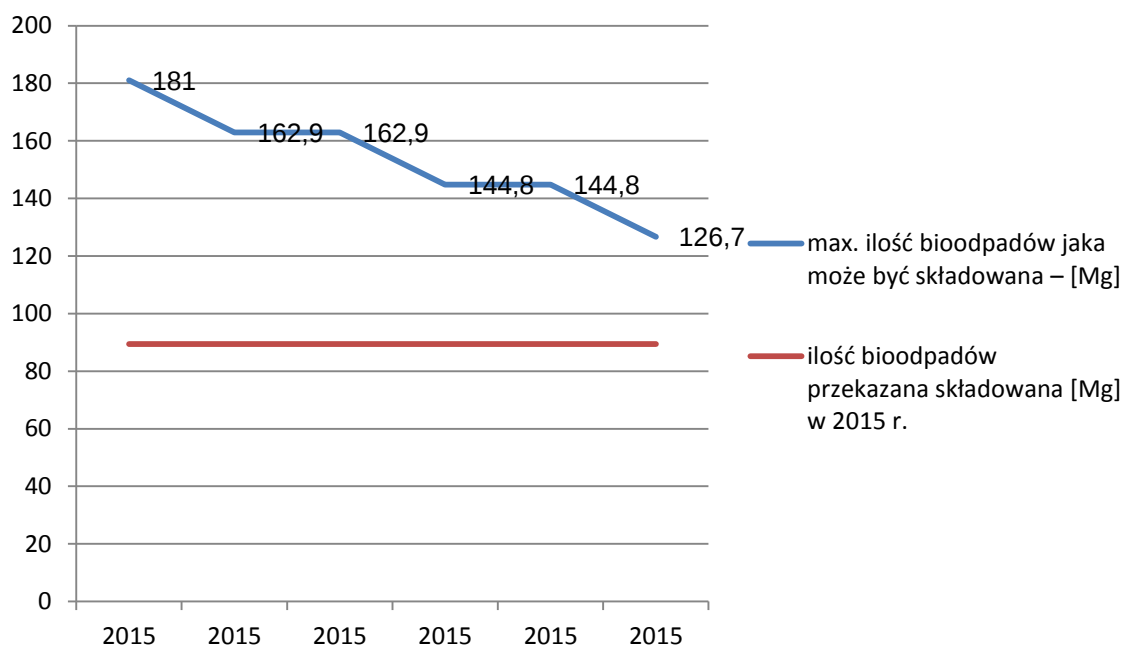
- poddawanie zebranych zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów ulegających biodegradacji procesom innym niż składowanie,
- wysoka efektywność przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w instalacjach,
- sukcesywnie zwiększanie udziału odpadów odbieranych jako wysegregowane.

W roku 2015 wszystkie odpady komunalne zmieszane oraz odpady ulegające biodegradacji zostały poddane innym niż składowanie procesom przetwarzania. Na poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania wpływał więc jedynie masa pozostałości z sortowania (kod 19 12 12) w ilości 89,425 Mg. W kolejnej tabeli przedstawiono ile odpadów komunalnych ulegających biodegradacji może trafić w poszczególnych latach do składowania z terenu analizowanej jednostki, aby osiągnąć wymagany poziom.

Tabela 6. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
wymagane poziomy ograniczenia składowania	50 %	45 %	45 %	40 %	40 %	35 %
max. ilość bioodpadów jaka może być składowana – [Mg]	181,0	162,9	162,9	144,8	144,8	126,7

Źródło: opracowanie własne

Ryc. 6. Maksymalna ilość bioodpadów jaka może być składowana z obszaru Gminy Szczerców pozwalająca osiągnąć w poszczególnych latach wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania

Źródło: opracowanie własne

12.2. Poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła

Poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oblicza się na podstawie wzoru:

$$P_{\text{pmts}} = \frac{Mr_{\text{pmts}}}{Mw_{\text{pmts}}} \times 100 \%$$

gdzie:

P_{pmts} – poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, wyrażony w %,

Mr_{pmts} – łączna masa odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi i przygotowanych do ponownego użycia, pochodzących ze strumienia odpadów

komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażona w Mg,

M_{wpmts} – łączna masa wytworzonych odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażona w Mg.

Wytyczne do obliczania poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła:

1. Przy obliczaniu M_{rpmts} należy brać pod uwagę następujące odpady:

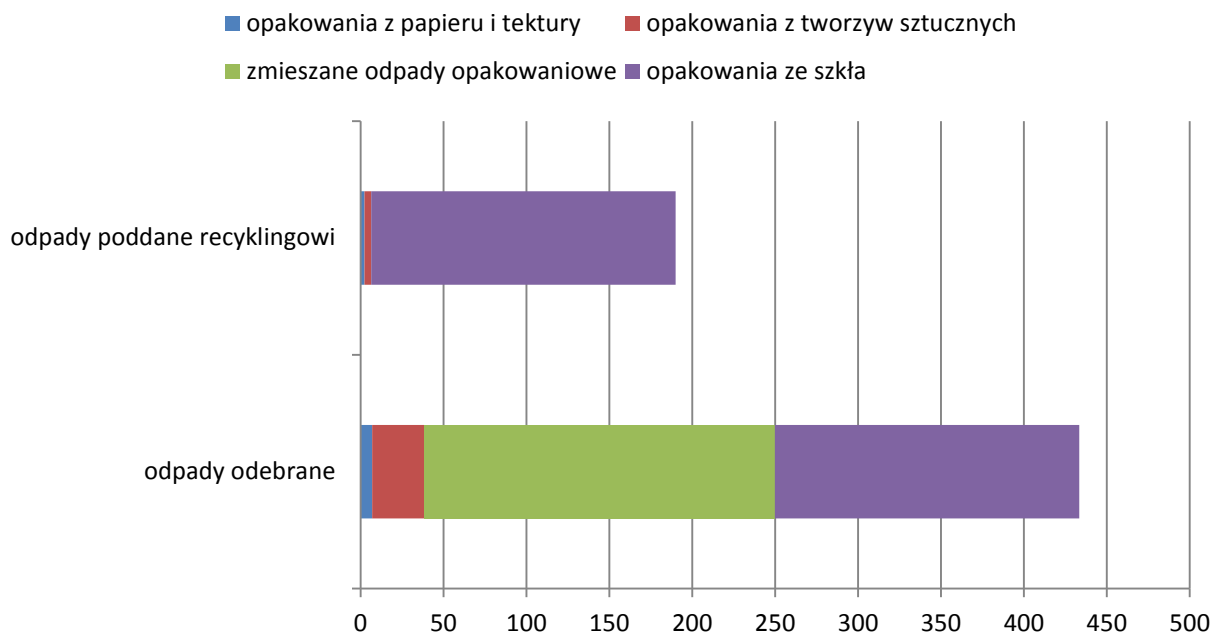
- 15 01 01 - opakowania z papieru i tektury,
- 15 01 02 - opakowania z tworzyw sztucznych,
- 15 01 04 - opakowania z metali,
- 15 01 06 - zmieszane odpady opakowaniowe,
- 15 01 07 - opakowania ze szkła,
- 20 01 01 – papier i tektura,
- 20 01 02 – szkło,
- 20 01 39 - tworzywa sztuczne,
- 20 01 40 - metale.

W kolejnej tabeli obliczono M_{rpmts} czyli łączną masę odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi, pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, odebranych z terenu Gminy Szczerców w 2015 r.

Tabela 7. Ilość odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi z terenu Gminy Szczerców w 2015 r.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość odebranych odpadów [Mg]	Ilość odpadów poddanych recyklingowi [Mg]
15 01 01	opakowania z papieru i tektury	6,9	2,4
15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	31,3	4,0
15 01 06	zmieszane odpady opakowaniowe	211,7	0,0
15 01 07	opakowania ze szkła	183,6	183,6
Łącznie		433,5	190,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie półrocznych sprawozdań podmiotu odbierającego odpady komunalne

Ryc. 7. Ilość odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych oraz poddanych recyklingowi z terenu Gminy Szczerców w 2015 r.

Źródło: opracowanie własne

W 2015 r. z terenu Gminy Szczerców odebrano 433,5 Mg odpadów surowcowych, z czego do recyklingu poddano 190,0 Mg a więc około 44 %. Wątpliwości autorów niniejszego opracowania budzi fakt, iż mimo 211,7 Mg odebranych zmieszanych odpadów opakowaniowych, recyklingowi nie poddano żadnych (!) ilości tej frakcji odpadów.

W skali gminy zmieszane odpady opakowaniowe stanowią wspólnie z opakowaniami ze szkła podstawę selektywnej zbiórki i fakt, braku jakiegokolwiek ilości tych odpadów poddanych recyklingowi stawia pod znakiem zapytania założenia systemu segregowania odpadów komunalnych na terenie gminy.

2. Obliczanie M_{wpmts} :

Łączną masę wytworzonych odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych oblicza się na podstawie wzoru:

$$M_{wpmts} = L_m \times M_{WGUS} \times U_{mpmts}$$

gdzie:

L_m – liczba mieszkańców gminy,

M_{WGUS} – masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca na terenie województwa (zgodnie z aktualnymi danymi publikowanymi przez Główny Urząd Statystyczny),

U_{mpmts} – udział łączny odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w składzie morfologicznym odpadów komunalnych (na podstawie aktualnego Krajowego planu gospodarki odpadami)

W przypadku Gminy Szczerców przy wyliczaniu M_{wpmts} wykorzystano następujące założenia:

U_{pmts} – dla Gminy Szczerców, która jest gminą wiejską, według Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2014 wskaźnik ten wynosi 27,70 %.

Tabela 8. Udział procentowy odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w składzie morfologicznym odpadów komunalnych

Tereny wiejskie	
papier	5,00 %
metal	2,40 %
tworzywa sztuczne	10,30 %
szkło	10,00 %
Łączny udział	27,70 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie KPGO 2014

L_m – liczba osób zamieszkujących Gminę Szczerców według złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przyjęta do obliczeń w sprawozdaniu rocznym wynosi 7 577; według danych GUS za 2014 r. liczba mieszkańców wynosi 8 121;

M_{WGUS} - masa wytworzonych odpadów komunalnych przez jednego mieszkańca na terenie województwa łódzkiego wynosi 256 kg (wg opracowania Infrastruktura Komunalna w 2014 r. – GUS, Warszawa 2015 r.). Pod koniec każdego roku na stronach internetowych GUS publikowane jest takie opracowanie, które dotyczy roku poprzedniego.

M_{wpmts} dla Gminy Szczerców wynosi:

Biorąc pod uwagę liczbę ludności wg deklaracji:

$$M_{wpmts} = 7\,577 \times 27,7 \% \times 0,256 \text{ Mg} = \mathbf{537,3 \text{ Mg}}$$

Biorąc pod uwagę liczbę ludności wg GUS:

$$M_{wpmts} = 8\,121 \times 27,7 \% \times 0,256 \text{ Mg} = \mathbf{575,9 \text{ Mg}}$$

Osiągnięty przez Gminę Szczerców poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła (P_{pmts}) wynosi:

Biorąc pod uwagę liczbę ludności wg deklaracji:

$$P_{pmts} = \frac{190,0}{537,3} \times 100\% = \mathbf{35,4 \%}$$

Biorąc pod uwagę liczbę ludności wg deklaracji:

$$P_{pmts} = \frac{190,0}{575,9} \times 100\% = \mathbf{33,0 \%}$$

Według przedstawionych założeń i wyliczeń Gmina Szczerców za 2015 r. osiągnęła **35,4 %** poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw

sztucznych i szkła. Wymagany rozporządzeniem poziom wynosił $\geq 16\%$, a więc został przez gminę osiągnięty.

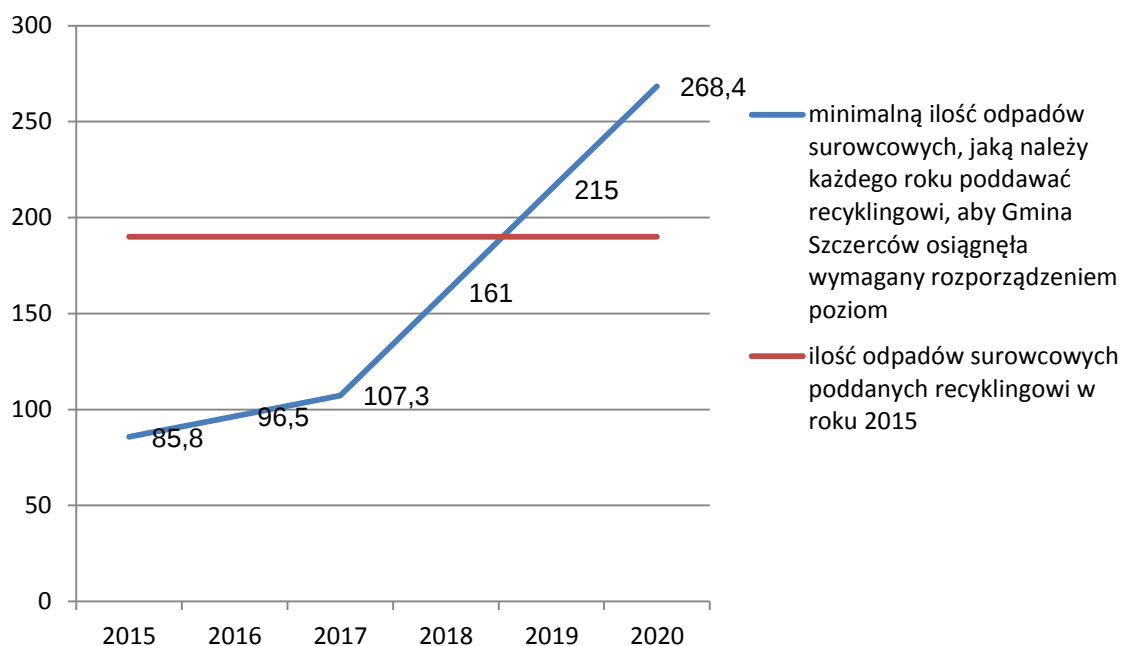
W poniższej tabeli obliczono przybliżoną minimalną ilość odpadów surowcowych, jaką należy każdego roku poddawać recyklingowi, aby Gmina Szczerców osiągnęła wymagany rozporządzeniem poziom (przy założeniu, iż M_{wpmts} wynosi 536,4 Mg).

Tabela 9. Wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020
wymagane poziomy recyklingu	16 %	18 %	20 %	30 %	40 %	50 %
przybliżona ilość odpadów jaką należy poddać recyklingowi. aby osiągnąć wymagany poziom [w Mg]	85,8	96,5	107,3	161,0	215,0	268,4

Źródło: opracowanie własne

Analizując dane zawarte w poprzedniej tabeli wynika, że w 2015 r. recyklingowi należało poddać minimum około 85,8 Mg odpadów surowcowych, a więc o około 2 - krotnie mniej niż faktycznie, aby gmina osiągnęła wymagany 16 % poziom recyklingu. Natomiast, aby w 2020 r. gmina osiągnęła wymagany poziom należało będzie przekazać do recyklingu już minimum około 268,4 Mg odpadów, a więc o około 30 % więcej niż w 2014 r. (w 2015 r. recyklingowi poddano 190,0 Mg odpadów surowcowych).

Ryc. 8. Minimalna masa odpadów surowcowych poddanych recyklingowi niezbędna, aby osiągnąć wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych

Źródło: opracowanie własne

Z analizy przedstawionych w niniejszym dziale danych wynika, że jeżeli z terenu gminy recyklingowi poddawane będą takie ilości odpadów surowcowych jak w 2015 r. to w najbliższych latach poziom recyklingu powinien zostać osiągnięty. Pamiętać należy jednak, że dla lat 2019 i 2020 ilość ta już nie będzie wystarczająca i wówczas kluczowa może być ilość zmieszanych odpadów opakowaniowych poddanych recyklingowi

(w 2015 r. mimo 211,7 Mg odebranych zmieszanych odpadów opakowaniowych recyklingowi nie poddano żadnych ilości tej frakcji odpadów).

12.3. Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych

Poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych oblicza się na podstawie wzoru:

$$P_{br} = \frac{Mr_{br}}{Mw_{br}} \times 100 \%$$

gdzie:

P_{br} – poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, wyrażony w %,

Mr_{br} – łączna masa innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych poddanych recyklingowi, przygotowanych do ponownego użycia oraz poddanych odzyskowi innymi metodami, pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażona w Mg,

Mw_{br} – łączna masa wytworzonych innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych oraz od innych wytwórców odpadów komunalnych, wyrażona w Mg.

Przy obliczaniu tego poziomu należy pod uwagę brać następujące odpady:

- 17 01 01 – odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów,
- 17 01 02 – gruz ceglany,
- 17 01 03 – odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia,
- 17 01 07 – zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06,
- 17 02 01 – drewno,
- 17 02 02 – szkło,
- 17 02 03 – tworzywa sztuczne,
- 17 03 02 – asfalt inny niż wymieniony w 17 03 01,
- 17 04 01 – miedź, brąz, mosiądz,
- 17 04 02 – aluminium,
- 17 04 03 – ołów,
- 17 04 04 – cynk,
- 17 04 05 – żelazo i stal,
- 17 04 06 – cyna,
- 17 04 07 – mieszaniny metali,
- 17 04 11 – kable inne niż wymienione w 17 04 10,
- 17 05 08 – tłuczeń torowy (kruszywo) inny niż wymieniony w 17 05 07,
- 17 06 04 - materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03,
- 17 08 02 – materiały konstrukcyjne zawierające gips inne niż wymienione w 17 08 01,

- 17 09 04 - zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03.

W 2015 r. z terenu Gminy Szczerców odebrano 101,0 Mg odpadów z grupy 17 09 04, a więc zmieszanych odpadów z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03. Wszystkie zostały poddane odzyskowi.

P_{br} dla Gminy Szczerców wynosi:

$$P_{br} = \frac{101,0}{101,0} \times 100 \% = 100 \%$$

Gmina Szczerców osiągnęła **100 %** poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych. Wymagany rozporządzeniem poziom dla 2015 r. wynosi $\geq 38 \%$.

XII. PODSUMOWANIE

Funkcjonowanie nowych gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi weszło w życie na terenie Polski z dniem 01.07.2013 r. Jest to efekt konieczności dostosowania krajowej gospodarki odpadami komunalnymi do wymagań i wytycznych Unii Europejskiej, które mają doprowadzić do zwiększenia świadomości ekologicznej społeczeństwa polskiego. Zaznaczyć trzeba, że samorządy nie miały łatwego zadania przy wdrażaniu nowych zasad. Związane to było z niedoskonałością nowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Ustawa ta wśród wielu środowisk budziła kontrowersje. Bardzo ciężko pracuje się na założeniach i wytycznych, które dopiero co powstawały, ulegały modyfikacjom (nowelizacja ustawy z 2013 r., nowelizacja ustawy z 2014 r.) i ciągle budzą wątpliwości. W krótkim czasie samorządy musiały kompletnie zmienić dotychczasowe zasady gospodarowania odpadami komunalnymi, wymagało to wiedzy nie tylko z zakresu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach i ustawy o odpadach, ale także szerokiej wiedzy z zakresu ustawy prawo zamówień publicznych czy też ordynacji podatkowej.

Po zapoznaniu się z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczerców w 2015 r. oraz analizie poszczególnych elementów go tworzących należy stwierdzić, że gminna gospodarka odpadami komunalnymi, która prowadzona jest przez Urząd Gminy funkcjonuje dobrze. Do najważniejszych zalet systemu prowadzonego na terenie Gminy Szczerców zaliczyć należy przede wszystkim:

- + osiągnięcie wszystkich wymaganych ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach poziomów: recyklingu odpadów papieru, szkła, tworzyw sztucznych, metali, recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania;
- + objęcie nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi także nieruchomości niezamieszkałych;
- + niewielkie zaległości z tytułu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – jedynie 17 296,60 zł, co stanowi 3,9 % planowanych wpływów;

- + wysoki odsetek mieszkańców gminy wykazywany w składanych deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – w stosunku do ewidencji liczby ludności prowadzonej przez Urząd Gminy (brak zjawiska umyślnego „niewykazywania” mieszkańców w celu obniżenia wysokości opłaty);
- + stosunkowo niski udział zmieszanych odpadów komunalnych w ogólnej ilości odebranych odpadów komunalnych (na tle innych samorządów w kraju);
- + duża ilość odpadów dostarczona do Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych (GPZOSiW) co świadczy o prawidłowym jego funkcjonowaniu.

W poniżej tabeli przedstawiono nieliczne wady i problemy w funkcjonowaniu systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczerców oraz proponowane działania naprawcze.

Tabela 10. Wady systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczerców oraz proponowane działania naprawcze

Wady	Działania naprawcze
Niedoszacowana stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.	– Zwiększenie stawki opłaty.
Brak dedykowanego działu dotyczącego gospodarki odpadami komunalnymi na stronie gminy (niezamieszczanie na stronie internetowej informacji wymienionych w art. 3 ust. 2. pkt. 9 ustawy o utrzymaniu ...).	– Utworzenie działu na stronie internetowej. – Publikowanie wymaganych ustawą informacji.
Mimo dużych ilości selektywnie odbieranych z obszaru gminy zmieszanych odpadów opakowaniowych, recyklingowi nie poddano tych odpadów.	– Wyjaśnienie i omówienie problemu z odbierającym odpady oraz z prowadzącym instalację, w której odpady te są przetwarzane. – Wprowadzenie rozdzielania zmieszanych odpadów opakowaniowych i osobne gromadzenie tworzyw sztucznych, metalu i papieru.
W sprawozdaniach podmiotu odbierającego odpady komunalne z Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Segregowanych i Wielkogabarytowych (GPZOSiW) nie wskazano jednoznacznie, czy zebrane w sposób selektywny odpady surowcowe zostały przekazane do recyklingu, wobec czego nie można ich ująć do obliczeń w sprawozdaniu Wójta (co wpłynęłoby na osiągnięcie wyższego poziomu recyklingu).	– Egzekwowanie od podmiotu odbierającego odpady komunalne z GPZOSiW wykazywania, czy odebrane odpady surowcowe zostały poddane recyklingowi.
W półrocznych sprawozdaniach podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości dla niektórych rodzajów odpadów komunalnych nie wskazano ostatecznego sposobu zagospodarowania odpadów komunalnych, a jedynie wskazano na fakt, że zostały zmagazynowane przez zbierającego.	– Uzyskanie od podmiotu odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości dokładnych informacji na temat sposobu zagospodarowania odebranych odpadów komunalnych (w formie poprawnych sprawozdań lub uzupełnień do przedstawionych informacji jeśli na etapie sporządzenia sprawozdania podmiot nie ma takich danych).

Źródło: opracowanie własne

SPIS TABEL

Tabela 1. Regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych w II regionie gospodarki odpadami komunalnymi województwa łódzkiego.....	14
Tabela 2. Założone moce przerobowe dla RIPOK w II regionie gospodarki odpadami.....	14
Tabela 3. Ilość odpadów komunalnych odebranych bezpośrednio z terenu nieruchomości w 2015 r.	19
Tabela 4. Ilość odpadów odebranych z PSZOK w 2015 r.....	21
Tabela 5. Masa (Mg) selektywnie odbieranych odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła w 2015 r.	23
Tabela 6. Poziomy ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	35
Tabela 7. Ilość odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła poddanych recyklingowi z terenu Gminy Szczerców w 2015 r.	36
Tabela 8. Udział procentowy odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła w składzie morfologicznym odpadów komunalnych	38
Tabela 9. Wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych	39
Tabela 10. Wady systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Szczerców oraz proponowane działania naprawcze	42

SPIS RYCIN

Ryc. 1. II Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi.....	13
Ryc. 2. Struktura odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Szczerców bezpośrednio od właścicieli nieruchomości w 2015 r.	20
Ryc. 3. Struktura odebranych odpadów komunalnych z terenu Gminy Szczerców w PSZOK według danych z 2015 r.....	22
Ryc. 4. Udział % selektywnie odbieranych odpadów papieru, metalu, tworzyw sztucznych i szkła w 2015 r.	23
Ryc. 5. Fragment ulotki informacyjnej dotyczącej zasad segregacji odpadów komunalnych na terenie Gminy Szczerców.....	29
Ryc. 6. Maksymalna ilość bioodpadów jaka może być składowana z obszaru Gminy Szczerców pozwalająca osiągnąć w poszczególnych latach wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.....	35
Ryc. 7. Ilość odpadów papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła odebranych oraz poddanych recyklingowi z terenu Gminy Szczerców w 2015 r.	37
Ryc. 8. Minimalna masa odpadów surowcowych poddanych recyklingowi niezbędna, aby osiągnąć wymagane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych.....	39